

К О Н Ц Е П Ц И Я

**ЗА РАБОТАТА КАТО АДМИНИСТРАТИВЕН
РЪКОВОДИТЕЛ, ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ**

от ЕЛЕНА ИВАНОВА БАЛДЖИЕВА

*Административен ръководител, председател на Районен съд – Русе,
кандидат за заемане на длъжност Административен ръководител -
председател на Районен съд - Русе в процедурата по обявения конкурс с*

Решение на Съдийската колегия към ВСС

по протокол № 15 от 28.04.2026 г.

(обн. в ДВ, бр.41 от 05.05.2026 г.)

2026 година

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция за стратегическо управление на Районен съд – Русе и работата ми като административен ръководител на съдебния орган е изготвена на основание чл. 194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт.

В аналитичен вид в концепцията са представени данни, анализи и изводи, констатирани проблеми и конкретни предложения за тяхното разрешаване.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Натрупаните професионални знания и управленски опит, както и притежаваните от мен лични качества – отговорност, последователност, организираност и способност за работа в екип – обосновават решението ми да кандидатствам за втори мандат като административен ръководител на Районен съд – Русе.

В качеството си на административен ръководител познавам в дълбочина дейността на съда, спецификата на правораздавателния процес и организационните предизвикателства, свързани с неговото ефективно функциониране. Придобих преки наблюдения върху професионалните качества и потенциала на съдиите и съдебните служители, което ми позволява да изграждам устойчиви управленски решения, насочени към повишаване качеството на съдебната дейност.

В рамките на изминалия мандат, Районен съд – Русе функционира в условия на динамична нормативна среда, ускорена дигитализация и повишени обществени очаквания. Това наложи своевременно адаптиране към законодателни промени, въвеждане и ефективно прилагане на електронни системи и услуги, както и поддържане на високи стандарти в правораздаването.

В работата си съм се ръководила от принципите на законност, прозрачност, ефективност и отчетност. Полагала съм последователни усилия за оптимизиране на работните процеси и за утвърждаване на съда като институция с висок обществен авторитет.

Считам, че съществуват реални възможности за надграждане на постигнатото – чрез по-нататъшно усъвършенстване на организацията на работа, въвеждане на добри практики и развитие на човешкия ресурс.

Като ръководител съм диалогичен човек, който насърчава откритата комуникация и взаимното уважение в колектива. Не бягам от отговорност и подхождам с необходимата ангажираност към вземането на решения. Стремя се да съхраня постигнатото качество на работа и утвърдения стандарт на

професионални взаимоотношения, като осигурявам условия за спокойна, балансирана и конструктивна работна среда.

Съзнавам високата отговорност на административния ръководител – да гарантира независимостта на съда, ефективността на правораздаването и доверието на обществото в съдебната система.

Постигнатите резултати и натрупаният опит мотивират желанието ми да продължа да работя за развитието на Районен съд – Русе и да кандидатствам за втори мандат като негов административен ръководител.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ

Основен приоритет в работата на Районен съд – Русе, с оглед изискванията на Конституцията на Република България и действащото законодателство е осъществяване на независимо и компетентно правосъдие, утвърждаване прилагането на основните конституционни принципи в дейността на съдебната власт за точното и еднакво прилагане на законите в правораздаването.

Районен съд – Русе осъществява правораздавателна дейност в рамките на съдебен район, който е част от съдебния район на Окръжен съд – Русе и на Апелативен съд – Велико Търново. Съдебният район на Районен съд – Русе обхваща 44 самостоятелни населени места, разположени на територията на четири общини – община Русе, община Сливо поле, община Ветово и община Иваново.

1. Кадрова обезпеченост

Районен съд – Русе се ръководи от Административен ръководител – председател, като от 12.07.2021 година съм назначена за негов ръководител с решение на СК на ВСС по протокол № 24 от 22.06.2021 година. Административното ръководство на съда включва още двама заместник-председатели:

- заместник на административния ръководител, отговарящ за гражданската колегия на съдиите на Районен съд – Русе, избран с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 26 от 20.06.2017г. и встъпил в длъжност на 23.06.2017 г.;

- заместник на административния ръководител, отговарящ за наказателната колегия на съдиите и „Бюро съдимост“ на Районен съд – Русе, избран с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 36 от 04.10.2022г. и встъпил в длъжност на 19.10.2022 г.

В началото ръководния ми мандат, Районен съд – Русе имаше утвърден щат за 27 магистрати.

Съгласно Решение на СК на ВСС по Протокол № 26 от 28.06.2022 г., на основание чл. 30, ал. 5, т. 4 от ЗСВ, бяха увеличени от 1 на 2 щатните длъжности „заместник на административния ръководител - заместник-председател“ в Районен съд - Русе, като е трансформирана 1 щатна длъжност „съдия“ в Районен съд - Русе в 1 щатна длъжност „заместник на административния ръководител - заместник-председател“ в Районен съд - Русе, считано от 05.07.2022 г.

С Решение на Пленума на ВСС по Протокол № 36 от 15.12.2022 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, бяха съкратени 3 свободни длъжности „съдия“ в Районен съд - Русе, считано от датата на вземане на решението.

В рамките на 2022 г. бяха освободени още трима съдии на осн. чл. 160 и чл. 193, ал. 3 от ЗСВ, а един освободен на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, съгласно Решение на СК на ВСС по Протокол № 25 от 21.06.2022 г.

В последствие с Решение на СК на ВСС по Протокол № 45 от 29.11.2022 г., на основание чл. 160, вр. чл. 243 от ЗСВ, младши съдия в Окръжен съд - Русе беше назначен на длъжността „съдия“ в Районен съд - Русе, като същият встъпи в изпълнение на длъжността, считано от 29.12.2022 г.

В резултат от приключили конкурси за повишаване в длъжност и преместване през 2022 г. и 2023 г. трима съдии от Районен съд – Русе бяха повишени и на основание чл. 160 и чл. 193, ал. 6 от ЗСВ встъпиха длъжност „съдия“ в Окръжен съд – Русе, като 4 щатни бройки за съдия: 2 в гражданско и 2 в наказателно отделение бяха оваканти. Друг съдия от Районен съд – Русе, на основание чл. 160, вр. чл. 168, ал. 2 и чл. 169, ал. 2 от ЗСВ, беше назначен на длъжността „заместник на административния ръководител - заместник-председател“ на Окръжен съд – Русе.

На база освободените длъжности за „съдия“ с решение на Пленума на ВСС по Протокол № 37 от 14.12.2023 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, беше съкратена още 1 свободна длъжност „съдия“ в Районен съд – Русе, считано от датата на вземане на решението.

В условията на кадрови дефицит бяха командироваани двама съдии в Окръжен съд – Русе, по един от гражданска и наказателна колегия, един беше преназначен на длъжност „съдия“ в Районен съд – Варна и един командирован в Административен съд – Русе.

Всичко това доведе до висока натовареност на съдиите и комплицираност в работата на съда.

През месец юли 2024 г., след проведен конкурс, обявен с решение на СК

на ВСС по протокол № 43/19.12.2023 г. и обн. в ДВ бр. 1/02.01.2024 г., с Решение по т. 11 от Протокол № 28/25.06.2024 г. на СК на ВСС, на основание чл. 160 вр. чл. 186а, ал. 4 от ЗСВ бяха заети 3 свободни щата за длъжност „съдия“ в Районен съд – Русе.

Към настоящия момент, Районен съд - Русе има утвърден щат за 24 магистрати, разпределени по съдебни състави - 14 граждански и 10 наказателни.

По-голяма част от магистратите са с продължителен юридически и съдийски стаж, с ранг „ВКС и ВАС“, като при последните проведени процедури за периодично или извънредно атестиране получиха комплексна оценка „много добра“.

Районен съд – Русе заема пето място по натовареност и щатна численост сред районните съдилища в Република България, следствие на което и административната дейност, която се извършва в него е чувствително по-голяма по обем от тази в повечето съдилища.

Съгласно утвърдената щатна численост към 01.01.2026 г., състава на Районен съд – Русе наброява 99 служители, в това число 24 магистрати, 5 съдии по вписванията, 7 държавни съдебни изпълнители и 63 служители, което води и до сравнително по-голямо натоварване по отношение на вътрешноадминистративната дейност на съда.

Съгласно действащия Правилник за администрацията в съдилищата и Класификатор на длъжностите в администрацията на съдилищата, издаден от Висшия съдебен съвет, администрацията на Районен съд – Русе е разпределена в обща и специализирана:

- ❖ **Ръководни длъжности:** съдебен администратор – 1 щ. бр. и главен счетоводител – 1 щ. бр.;
- ❖ **Специализираната администрация включва:** съдебни секретари – 24 щ. бр., съдебни деловодители в бюро „Съдимост“ – 2 щ. бр., съдебни деловодители за граждански и наказателни състави – 13 щ. бр., съдебни деловодители в СИС – 4 щ. бр., съдебни деловодители в служба „Регистратура“ – 3 щ. бр., съдебен статистик – 1 щ. бр., съдебни архивари – 2 щ. бр. и призовкари – 5 щ. бр.;
- ❖ **Обща администрация:**
 - експертни длъжности: системен администратор – 2 щ. бр.;
 - счетоводител – 1 щ. бр.;
- ❖ **Технически длъжности:** куриер – 1 щ. бр. и чистачи – 3 щ. бр.

Съотношението на администрацията в съда спрямо състава от магистрати (по щат) за 2025 год. е била 2,63 служители спрямо един магистрат, което за

сравнение в Районните съдилища в областните центрове за 2025 год. е 2,93. Съотношението на администрацията спрямо магистрати, държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията е 1,75, което в Районните съдилища в областните центрове е 2,18. Съотношението между специализирана администрация, магистрати в Районен съд – Русе е 2,25, спрямо 2,44 в областните центрове.

Тези статистически данни категорично сочат, че съотношението администрация към магистрати и съдии в Районен съд – Русе е *под средното за районните съдилища в областните центрове в страната.*

Подборът на съдебните служители в Районен съд – Русе се осъществява в съответствие с Правилника за администрацията в съдилищата.

В изпълнение на служебните си задължения съдебните служители се ръководят от принципите на отговорност, бързина, ефективност, йерархична подчиненост, качествено обслужване на физически и юридически лица, както и спазването на професионалната етика. В преобладаващата си част служителите на Районен съд – Русе са с продължителен стаж в съдебната система и имат много добра квалификация, което оказва положителен ефект върху качеството на изпълнение на служебните им задължения.

2. Организационна дейност

Организацията на работата в Районен съд – Русе беше насочена към осигуряване на ефективно, своевременно и законосъобразно правораздаване, при стриктно спазване на нормативните изисквания и утвърдените вътрешни правила за работа.

Разпределението на делата се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), съобразно поредността на постъпването им, материята и вида на делата, както и с оглед процесуалните срокове, изискващи незабавно произнасяне.

В Районен съд – Русе случайното разпределение се осъществява в рамките на Гражданско и Наказателно отделение, като са обособени 14 граждански и 10 наказателни състава. Дейността се осъществява при спазване на утвърдените Вътрешни правила за разпределение на делата на случаен принцип и Правилника за вътрешния документооборот на специализираната администрация.

Съгласно Вътрешните правила за разпределение на делата на случаен принцип чрез ЕИСС, утвърдени със заповед на председателя на съда, разпределението на делата се извършва от административния ръководител и

заместник административните ръководители по отношение съответно на гражданските и наказателните дела. При отсъствие на някой от тях функциите по разпределението се изпълняват от определен със заповед на председателя съдия.

Осигурени са квалифицирани електронни подписи на всички магистрати и съдебни служители, за които е необходим достъп до системата. ЕИСС се използва както за образуване и разпределение на делата, така и за генериране на техните номера съобразно вида на производството. Постъпилите книжа, по които се образуват дела, се регистрират, сканират и присъединяват към електронната преписка от служител в регистратурата, след което се изпращат за разпределение. При образуването на делото се определят съответните класификационни показатели, след което системата извършва автоматично, ръчно или дежурно разпределение в зависимост от вида на производството. За всяко разпределение се генерира електронен протокол, подписан от разпределящия.

Всички постъпващи в съда документи се регистрират и обработват чрез използваните информационни системи, като документите на хартиен носител се въвеждат след създаване на електронен образ. Входящите и изходящите документи се сканират и приобщават към съответните електронни преписки, което осигурява пълнота и проследимост на информацията.

Делата се образуват, насрочват и приключват в установените от закона срокове. Книжата, по които сроковете за произнасяне са кратки или незабавни, се докладват своевременно. Съдебните актове, изготвяни в ЕИСС, се подписват в деня на постановяването им, а съдебните протоколи се изготвят и подписват в тридневния срок след провеждане на съдебното заседание.

Съдебните заседания се провеждат по предварително утвърден график, като всеки съдия заседава в определени дни от седмицата. По същия ред се организират и дежурствата през работните и почивните дни, съобразно утвърден график на председателя на съда. Разпределените дела се насрочват и разглеждат в разумни срокове, при спазване на законовите изисквания за бързите, незабавните, обезпечителните, заповедните и останалите производства със съкратени срокове.

Администрирането на делата се осъществява своевременно както при постъпването им, така и в хода на производството. Обработването на доклади, насрочването и отлагането на заседания, призоваването на страните, изпращането на съобщения и всички останали процесуални действия се извършват в съответствие със законовите изисквания и утвърдените вътрешни процедури.

Изготвянето и изпращането на призовки и съобщения се извършва в законоустановените срокове. Връчването на съдебни книжа на хартиен носител се осъществява чрез призовкари на посочените по делата адреси. Наред с това е създадена ефективна организация за електронно връчване чрез Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) и Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), като по този начин се осигурява по-бързо и ефективно уведомяване на страните и участниците в производствата.

Създадената организация на работа, съчетана с ефективното използване на електронните системи и добрата координация между магистратите и съдебната администрация, допринася за своевременното движение на делата, спазването на процесуалните срокове и поддържането на високо качество на съдебното обслужване.

В таблицата са представени постъпилите електронни документи в Районен съд – Русе за периода 2022 – 2025 година:

ВХОДЯЩИ ЕЛЕКТРОННИ ДОКУМЕНТИ			
ГОДИНА	ЕЛ. ПОЩА	ЕПЕП	ССЕВ
2025	886	8063	801
2024	445	3108	404
2023	322	847	257
2022	142	-	41

Анализът на данните показва ясно изразена и устойчива тенденция към значително нарастване на електронния документооборот в Районен съд – Русе. Наблюдава се последователно увеличение както на документите, постъпили по електронна поща, така и на тези, подадени чрез Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ).

Статистиката отчита, че електронната комуникация постепенно се утвърждава като основен и предпочитан способ за обмен на документи между съда, гражданите, адвокатите, институциите и останалите участници в съдебния процес.

Особено показателно е увеличението на документите, постъпили чрез ЕПЕП, където за кратък период системата се утвърждава като основен електронен канал за подаване на документи до съда. Нарастването на използването на електронната поща и ССЕВ също демонстрира засилено доверие към електронните услуги и постепенно преминаване към по-модерен модел на административно обслужване.

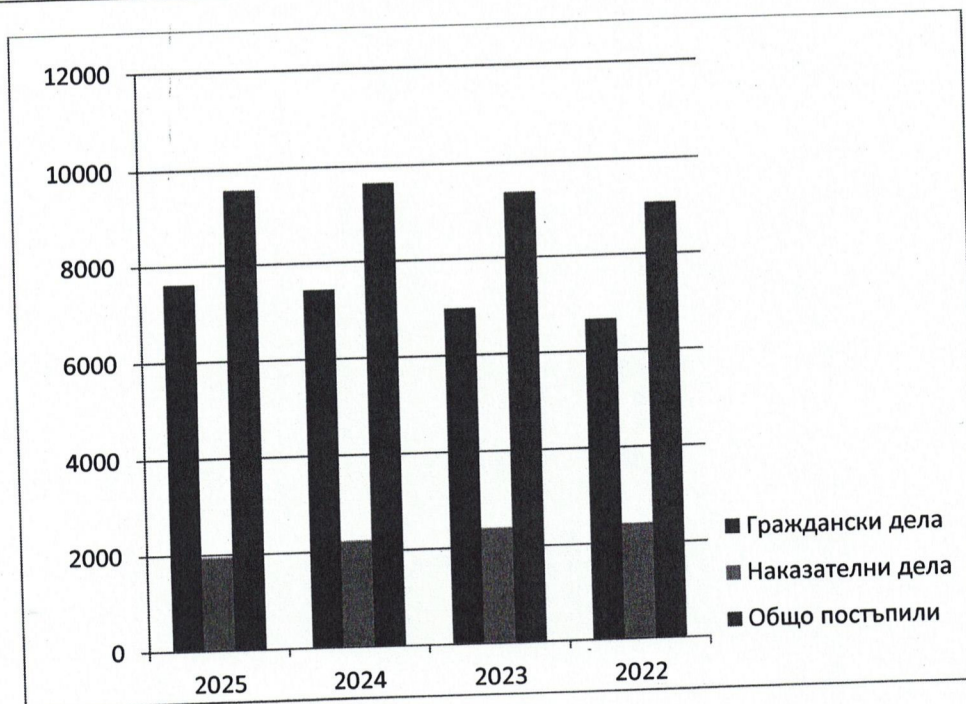
Наблюдаваната тенденция може да бъде обяснена с повишена информираност и доверие в електронното правосъдие, стремеж към по-бързо и ефективно администриране на делата, улеснен достъп до съдебни услуги.

В обобщение, през периода 2022 – 2025 г. се отчита трайно и значително нарастване на електронния документооборот, което е положителен показател за повишената административна ефективност, подобрената достъпност на съдебните услуги и утвърждаването на електронните форми на комуникация като основен елемент от работата на съда.

3. Обща динамика на делата и работата на съда

Представените данни илюстрират постъпилите дела в Районен съд – Русе за периода 2022 – 2025 г.:

Година	Граждански дела	Наказателни дела	Общо постъпили
2025	7607	1939	9546
2024	7425	2212	9637
2023	6957	2395	9352
2022	6650	2404	9054

Броят на постъпилите граждански дела нараства последователно през целия период – от 6650 дела през 2022г. до 7607 дела през 2025г., което представлява увеличение с близо 15%. Тази тенденция показва трайно нарастваща натовареност на гражданското отделение и увеличаване на обема на гражданскоправните спорове и производства.

За разлика от гражданските, наказателните дела отбелязват постепенно намаляване – от 2404 дела през 2022г. до 1939 дела през 2025г. Спадът е устойчив през всички анализирани години и води до намаляване на натовареността на наказателните съдии.

Общият брой постъпили дела остава сравнително стабилен, като варира между 9054 и 9637 дела годишно. Най-висок общ брой е отчетен през 2024г. – 9637 дела, а през 2025г. се наблюдава лек спад до 9546 дела.

Анализът на данните показва, че за периода 2022 – 2025г. общата натовареност на съда остава висока и се очертава тенденция към засилване на гражданското правораздаване за сметка на намаляване на наказателните дела, което оказва пряко влияние върху натовареността и организацията на работа в отделните отделения на съда.

Анализът на данните за делата за разглеждане и свършените дела в Районен съд – Русе през периода 2022-2025г. показва различна динамика при гражданските и наказателните производства, както и устойчиво висока ефективност в работата на съда.

Година	Граждански дела		Наказателни дела	
	За разглеждане	Свършени	За разглеждане	Свършени
2025	8658	7525	2202	1939
2024	8434	7383	2493	2230
2023	8006	6997	2687	2406
2022	7603	6554	2885	2593

При гражданските дела се наблюдава трайна тенденция към увеличаване както на броя на делата за разглеждане, така и на броя на свършените дела. Делата за разглеждане нарастват от 7603 през 2022г. до 8658 през 2025г., което показва значително увеличаване на натовареността на гражданските състави. Паралелно с това се увеличава и броят на свършените дела – от 6554 през 2022г. до 7525 през 2025г. Данните сочат, че въпреки нарастващия обем работа съдът успява да поддържа високо ниво на приключваемост и ефективност при разглеждането на гражданските производства.

Съотношението между разглежданите и свършените граждански дела остава относително стабилно през целия период, което показва добра организация на работа и способност на гражданските състави да овладяват увеличаващия се входящ поток от дела. Независимо от това, разликата между постъпващите за разглеждане и приключените дела постепенно се увеличава, което е индикатор за повишаваща се натовареност и риск от натрупване на висящи производства при продължаващ ръст на гражданските дела.

При наказателните дела се наблюдава обратна тенденция. Броят на делата за разглеждане намалява последователно от 2885 през 2022 г. до 2202 през 2025 г., а броят на свършените дела – от 2593 на 1939. Това показва трайно намаляване на наказателните производства и съответно понижаване на натовареността на наказателните състави.

Въпреки намаляването на броя на наказателните дела, съдът поддържа добро ниво на приключваемост и при този вид производства. Разликата между разглежданите и свършените наказателни дела постепенно намалява, което показва добра ефективност при приключването на делата и липса на съществено натрупване на висящи наказателни производства.

Съпоставителният анализ показва ясно изразено пренасочване на основната натовареност към гражданското отделение. Докато при гражданските дела се наблюдава постоянен ръст на разглежданите и свършените производства, при наказателните дела тенденцията е към устойчив спад. Това оказва пряко влияние върху натовареността на съдиите и налага необходимост от продължаващо организационно и кадрово балансиране между отделните отделения.

В обобщение, данните показват, че Районен съд – Русе поддържа висока степен на ефективност при разглеждането и приключването на делата през целия анализиран период. Основното предизвикателство остава увеличаващата се натовареност на гражданските състави, докато при наказателните дела се наблюдава тенденция към постепенно намаляване на обема работа.

Анализът на данните за резултатите от инстанционния контрол по граждански дела през периода 2022–2025 г. показва положителна тенденция към повишаване устойчивостта и качеството на постановените съдебни актове.

Година	Обжалвани	Потвърдени		Отменени / обезсилени / нищожни	
		брой	%	брой	%
2025	268	170	63,4%	33	12,3%
2024	268	152	56,7%	50	18,7%
2023	284	171	60,2%	42	14,8%
2022	276	152	55,1%	53	19,2%

Броят на върнатите с резултат от обжалване граждански дела остава относително стабилен през целия анализиран период – между 268 и 284 дела годишно. През 2025 г. върнатите дела са 268, което е идентично с 2024 г. и по-ниско спрямо 2023 г. (284 дела).

Особено положителна е тенденцията при потвърдените съдебни актове. През 2025 г. са потвърдени 170 акта, което представлява 63,4% от върнатите дела – най-високият процент за целия анализиран период. За сравнение, през 2022 г. дялът на потвърдените актове е 55,1%, през 2023 г. – 60,2%, а през 2024 г. – 56,7%. Това показва устойчиво подобряване качеството на постановените съдебни актове и по-висока степен на съответствие с материалния и процесуалния закон.

Същевременно се наблюдава ясно изразено намаляване на броя и дела на отменените, обезсилените и обявените за нищожни съдебни актове. През 2025 г. те са 33 броя или 12,3%, което е най-ниската стойност за периода. За сравнение, през 2022 г. този дял е 19,2%, през 2023 г. – 14,8%, а през 2024 г. – 18,7%. Намаляването на отменяемостта е показател за по-голяма стабилност на съдебната практика и по-високо качество на правораздавателната дейност.

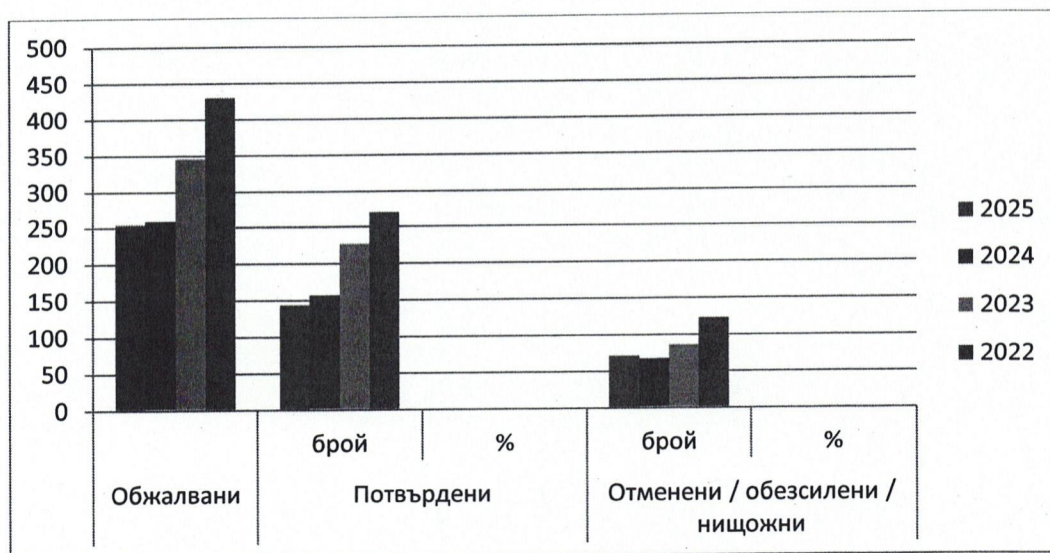
Съпоставката между потвърдените и отменените актове показва, че през 2025 г. е постигнат най-добрият резултат за периода – едновременно най-висок процент на потвърдени решения и най-нисък процент на отменени или обезсилени актове. Това е индикатор за ефективна работа на гражданските състави, добра организация на правораздаването и правилно приложение на закона.

В обобщение, анализът показва ясно изразена положителна тенденция към повишаване на устойчивостта на постановените съдебни актове по граждански дела, което е индикатор за подобряване качеството на правораздавателната дейност и за по-висока степен на съответствие с

материалния и процесуалния закон. Паралелно с това се наблюдава и благоприятно намаляване на дела на отменените, обезсилените и обявените за нищожни съдебни актове. Намалението е съществено и потвърждава тенденцията към повишаване на стабилността на постановените актове.

Анализът на данните за резултатите от институционния контрол по наказателни дела през периода 2022–2025 г. показва тенденция към намаляване на броя на обжалваните дела, при относително стабилни показатели за потвърдените и отменените съдебни актове.

Година	Обжалвани	Потвърдени		Отменени / обезсилени / нищожни	
		брой	%	брой	%
2025	254	144	56,7%	71	28%
2024	258	157	60,9%	67	26%
2023	346	227	65,6%	86	24,9%
2022	430	271	63%	123	28,6%

Броят на върнатите с резултат от обжалване наказателни дела намалява съществено през разглеждания период – от 430 дела през 2022 г. до 254 дела през 2025 г. Тенденцията е последователна и ясно изразена, като спадът се наблюдава през всяка следваща година. Това показва намаляване на обема на институционния контрол и съответно по-нисък брой обжалвани наказателни производства.

Потвърдените съдебни актове също намаляват в абсолютен брой – от 271 през 2022 г. до 144 през 2025 г., което е пряко свързано с по-малкия брой върнати дела. По отношение на относителния дял обаче се наблюдават

колебания. Най-висок процент на потвърдени актове е отчетен през 2023 г. – 65,6%, след което следва спад до 60,9% през 2024 г. и 56,7% през 2025 г. Въпреки понижението, повече от половината от обжалваните наказателни актове продължават да бъдат потвърждавани от въззивната инстанция.

При отменените, обезсилените и обявените за нищожни съдебни актове също се наблюдава намаляване в абсолютен брой – от 123 през 2022 г. до 71 през 2025 г. Относителният им дял обаче остава сравнително устойчив и се движи между 24,9% и 28,6% през целия период. През 2025 г. този показател е 28%, което представлява увеличение спрямо 2023 г. и 2024 г., но остава близо до нивото от 2022 г.

Съпоставителния анализ на двете категории дела показва ясно по-висока стабилност на съдебните актове по граждански дела в сравнение с наказателните. В обобщение, данните сочат положително развитие при гражданските дела, където през 2025г. се достига най-висока степен на потвърждаемост и най-нисък дял на отменени актове за периода. При наказателните дела се отчита значително намаляване на броя на обжалваните актове, но същевременно устойчивостта на постановените съдебни актове остава по-ниска и по-колеблива в сравнение с гражданските. Това налага запазване на добрите практики в гражданското правораздаване и насочване на допълнително внимание към анализа на причините за отменяемостта при наказателните дела с оглед повишаване качеството и стабилността на съдебните актове.

4. Натовареност

Анализът на натовареността на гражданските съдии и състави в Районен съд – Русе през периода 2022-2025г. показва устойчива тенденция към увеличаване на действителната натовареност при едновременно намаляване на броя на работещите граждански състави.

Въпреки ограничения кадрови ресурс, действителната натовареност на гражданските съдии нараства устойчиво през целия анализиран период. Натовареността към делата за разглеждане се увеличава от 48,46% през 2022г. до 58,9% през 2025г., а към свършените дела – от 41,77% до 51,9%. Това показва значително увеличаване на обема на работа, разглеждан и приключван от всеки граждански съдия.

Съпоставката между броя на съставите и нарастващата натовареност показва, че увеличението на гражданските дела е довело до значително по-високо натоварване на всеки отделен съдия. Тенденцията е показателна за необходимостта от поддържане на адекватен кадрови ресурс и продължаване

на мерките за оптимизация на работните процеси с цел недопускане на прекомерна натовареност и забавяне на производствата.

През 2022г. реално са работили 13,1 граждански състава (156,9 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 48,46%, към свършените дела е 41,77%.

През 2023г. реално са работили 12,2 граждански състава (146,7 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 54,57%, към свършените дела е 47,7%.

През 2024г. реално са работили 12 граждански състава (144 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 58,57%, към свършените дела е 51,27%.

През 2025г. реално са работили 12,25 граждански състава (147 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 58,9%, към свършените дела е 51,9%.

В обобщение през периода 2022-2025г. гражданските съдии и състави в Районен съд – Русе са работили при трайно увеличаваща се натовареност и намален кадрови ресурс, като въпреки това са успели да поддържат високо ниво на ефективност. Тенденцията е показателна както за устойчиво висока ангажираност на гражданските състави, така и за необходимост от внимателно кадрово обезпечаване с оглед недопускане на трайно свръхнатоварване. Независимо от това, действителната натовареност последователно нараства както по отношение на делата за разглеждане, така и по отношение на свършените дела.

Анализът на натовареността на наказателните съдии и състави в Районен съд – Русе през периода 2022-2025г. показва тенденция към постепенно намаляване както на броя на работещите наказателни състави, така и на действителната натовареност по разглежданите и свършените дела.

Най-съществено намаление се отчита при свършените дела, което показва, че с течение на времето всеки наказателен съдия е приключвал по-малък брой производства спрямо предходните години. Това е резултат основно от намаления брой наказателни дела, а не от понижена ефективност на работа.

Съпоставката между броя на съставите и действителната натовареност показва, че въпреки намаляването на кадровия ресурс, по-ниският входящ поток от наказателни дела е позволил запазване на относително балансирана натовареност на наказателните съдии. Не се наблюдава тенденция към свръхнатоварване на наказателното отделение, каквато е налице при гражданските състави.

В обобщение, през периода 2022-2025г. натовареността на наказателните съдии и състави в Районен съд – Русе бележи устойчиво намаляване, обусловено от по-ниския брой наказателни дела. Въпреки намаления брой състави, е запазена добра организация на работата и ефективност при разглеждането и приключването на наказателните производства.

През 2022г. реално са работили 9,4 наказателни състава (112,3 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 25,69%, към свършените дела е 23,09%.

През 2023г. реално са работили 8,9 наказателни състава (107,7 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 24,94%, към свършените дела е 22,34%.

През 2024г. реално са работили 8,5 наказателни състава (104 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 23,97%, към свършените дела е 21,44%.

През 2025г. реално са работили 8,58 наказателни състава (103 отработени човекомесеца), като действителната натовареност към дела за разглеждане е 21,39%, към свършените дела е 18,83%.

Данните сочат, че намаляването на броя на наказателните дела е довела до понижаване на реалната натовареност на наказателните съдии, въпреки ограничения кадрови ресурс. Наблюдава се относителен баланс между броя на работещите състави и обема на разглежданите и приключени дела, като не се установяват признаци на свръхнатовареност. В същото време тенденцията към спад в натовареността може да се свърже с намаляване на постъплението и движението на наказателните дела през периода.

Сравнителния анализ на натовареността на гражданските и наказателните съдии и състави Районен съд – Русе за периода 2022-2025г. показва ясно изразени различия както в обема на работата, така и в динамиката на натовареността между двете отделения.

През целия разглеждан период гражданските съдии работят при значително по-висока натовареност в сравнение с наказателните съдии. През 2022г. действителната натовареност на гражданските състави към делата за разглеждане е 48,46%, а към свършените дела е 41,77%, докато при наказателните състави същите показатели са съответно 25,69% и 23,09%. Това означава, че още в началото на периода гражданските съдии са били натоварени почти двойно повече от наказателните.

През следващите години разликата между двете отделения се задълбочава. При гражданските съдии се наблюдава трайна тенденция към

нарастване на действителната натовареност. През 2023г. натовареността към делата за разглеждане достига 54,57%, а към свършените дела е 47,7%. През 2024г. тези показатели нарастват до 58,57% и 51,27%, а през 2025г. до 58,9% и 51,9%. Данните показват устойчиво увеличаване на работата на един граждански съдия, независимо от намаления брой граждански състави.

За разлика от гражданското отделение, при наказателните съдии се наблюдава обратна тенденция – постепенно намаляване на натовареността. От 25,69% натовареност към разглежданите дела през 2022г., показателят спада до 21,39% през 2025г., а натовареността към свършените дела намалява от 23,09% на 18,83%. Това се дължи основно на понижения брой постъпващи и разглеждани наказателни дела през периода.

Сходна тенденция се наблюдава и по отношение броя на съставите. Гражданските състави намаляват от 13,1 през 2022г. на 12,25 през 2025г., но въпреки това натовареността им продължава да расте. Това показва, че намаленият кадрови ресурс е компенсирал чрез по-висока интензивност на работа и добра организация на дейността. При наказателните състави също има намаление – от 9,4 на 8,58 състава, но при тях спадът в броя на делата води до понижаване на натовареността.

Съпоставката между двете отделения показва, че гражданските съдии работят при значително по-висок обем и интензитет на работа. Те разглеждат и приключват повече дела при по-малък кадрови ресурс, което свидетелства за висока степен на ангажираност и ефективност. В същото време наказателното отделение поддържа относително балансирана натовареност, без данни за свръхнатоварване.

В обобщение, през периода 2022-2025г. Районен съд – Русе отчита две противоположни тенденции – нарастваща натовареност при гражданските съдии и постепенно намаляваща натовареност при наказателните съдии. Въпреки кадровите ограничения и увеличения обем на работа, гражданското отделение е успяло да запази висока ефективност при разглеждането и приключването на делата, докато наказателното отделение е поддържало стабилна организация и добро качество на правораздавателната дейност.

Анализът на действителната натовареност на един съдия в Районен съд – Русе през периода 2022–2025 г. показва устойчива тенденция към нарастване на индивидуалната натовареност както по отношение на постъпилите и разглежданите дела, така и при свършените дела.

Година	Постъпили дела	Разглеждани дела	Свършени дела
2025	38,11%	43,44%	37,86%
2024	37,59%	42,62%	37,49%
2023	36,76%	42,03%	36,96%
2022	33,63%	38,96%	33,98%

Данните сочат, че през 2022 г. действителната натовареност на един съдия по постъпили дела е била 33,63%, по разглеждани дела – 38,96%, а по свършени дела – 33,98%. През следващите години се наблюдава последователно увеличение на всички показатели, като през 2025 г. те достигат съответно 38,11% за постъпилите дела, 43,44% за разглежданите дела и 37,86% за свършените дела.

Най-съществен ръст се отчита при разглежданите дела, където увеличението за периода е над 4 процентни пункта. Това показва, че всеки съдия е работил при значително по-висок обем от дела за разглеждане, което е пряко отражение на нарастващата обща натовареност на съда и най-вече на гражданските състави.

Показателят за свършените дела също бележи устойчиво нарастване – от 33,98% през 2022 г. до 37,86% през 2025 г. Това сочи, че въпреки увеличението обем работа съдиите са запазили добра ефективност при приключването на делата и са успели да поддържат високо ниво на правораздавателна дейност.

Съпоставката между постъпилите, разглежданите и свършените дела показва балансирано и устойчиво натоварване, при което увеличението на входящия поток дела е съпроводено и с увеличение на броя приключени производства. Това е показател за добра организация на работата и ефективно разпределение на съдебния ресурс без съществено забавяне в правораздаването.

В съответствие с необходимостта от осъществяване на постоянен мониторинг върху дейността на съдиите, беше засилена организацията по наблюдение и анализ на показателите, свързани с извършваната работа и срочността на произнасянията. Особено важно е мерките в тази насока да бъдат предприемани своевременно, с оглед предотвратяване на ситуации, при които нарушенията придобиват системен характер и значителна тежест.

При установяване на съществени забавяния в работата на отделни съдии са давани писмени указания за изготвяне на съдебните актове в определени срокове, както и са провеждани индивидуални разговори за изясняване причините за забавянията и мотивиране към по-срочно изпълнение на

служебните задължения. В случаите, при които е било констатирано, че причините за забавянията са предимно от субективен характер и предприетите организационни мерки не са довели до необходимия резултат, са инициирани съответните дисциплинарни производства при стриктно спазване на предвидените в закона процедури.

Изводът е, че Районен съд – Русе работи при висока, но към момента добре управляема натовареност, с тенденция към допълнително нарастване. Допълнителен индикатор за добра ефективност е и много niskият дял на просрочените дела – едва 76 от 9464 приключени дела през 2025г., което потвърждава, че съдът поддържа добра срочност въпреки високата натовареност.

В обобщение, през периода 2022–2025 г. се наблюдава трайно повишаване на действителната натовареност на един съдия в Районен съд – Русе. Въпреки увеличението обем работа и сериозен натиск върху съдийския състав, съдът успява да поддържа висока степен на ефективност при разглеждането и приключването на делата, което е показател за добра организация на съдебната дейност и висока професионална ангажираност на магистратите.

III. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА РАБОТА НА РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ

Анализът на дейността на Районен съд – Русе през периода 2022-2025 година очертава както значителни достижения в правораздавателната и административната дейност, така и редица предизвикателства.

1. Кадрова обезпеченост

Данните за Районен съд – Русе ясно показват, че съдът функционира при висока натовареност и поддържа добро ниво на правораздаване, въпреки непълната кадрова обезпеченост, ограничения административен ресурс и техническите затруднения. Сравнението с по-големи съдилища, допълнително потвърждава, че при сходна натовареност съдилищата с по-добра ресурсна обезпеченост постигат по-голяма устойчивост. Това поставя Районен съд – Русе в по-уязвима позиция, при която дори умерено увеличаване на натовареността може да доведе до задълбочаване на висящността и организационни затруднения.

Следователно, без целенасочени мерки за кадрово укрепване, административна подкрепа и техническа модернизация, ефективността на

районните съдилища трудно може да бъде запазена в дългосрочен план. В този смисъл, устойчивото развитие на правораздаването на първа инстанция изисква не просто вътрешна оптимизация, а последователна институционална политика за преодоляване на структурните ограничения. С цел осигуряване нормалното протичане на правораздавателната дейност, спазването на законоустановените срокове и запазване на качеството на изготвяните съдебни актове в Районен съд – Русе бяха предприети организационни действия за обезпечаване числения състав, чрез командироване на съдии от други съдилища.

За преодоляване на проблема с кадровата обезпеченост бяха преназначени двама съдии, един от РС – Свищов и един от РС – Никопол, който първоначално беше командирован в РС – Русе. С оглед изготвените през 2021 г. от СК на ВСС насоки, всеки съдия има определен секретар, а един деловодител обслужва двама съдии.

Увеличена беше и щатната численост на съдиите по вписванията към РС – Русе с една бройка.

Ефективното функциониране на съда е немислимо без подготвен административен екип, който да обезпечава деловодната дейност, обработката на документи, поддържането на електронни системи и комуникацията с участниците в съдебните производства.

С Решение на СК на ВСС по Протокол № 42, т. 14.1.5 от 12.11.2024 г. беше съкратена и щатна бройка за длъжността „административен секретар“, след прекратяване на трудовото правоотношение със съдебния служител и преминаването му на длъжност в Окръжен съд – Русе. До този момент РРС разполагаше с трима служители с ръководни функции: съдебен администратор, главен счетоводител и административен секретар. След съкращаването на щатната бройка съдът остана само с две ръководни длъжности, което е под максимално допустимия процент.

В резултат на това служителят, заемащ длъжността „съдебен администратор“, беше принуден да съвместява и функциите на „административен секретар“, „служител човешки ресурси“ и „домакин“, с което отново се създаде ситуация, аналогична на тази от 2019 г.

Същевременно служителят, заемащ длъжността „главен счетоводител“, е изцяло ангажиран с финансово-счетоводната дейност на съда, поради което всички дейности по ръководство, планиране, организиране, координация и контрол, регламентирани в чл. 14, ал. 3 от Правилата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата, се изпълняват единствено от съдебния администратор. Това се налага и поради

липсата на разкрита щатна бройка за служител на „сходна длъжност“ по смисъла на § 2 от Преходните и заключителните разпоредби на правилата.

Съвместяването на функциите на няколко длъжности значително затруднява ефективното изпълнение на основните задължения на съдебния администратор, води до повишено натоварване по отношение на вътрешноадминистративната дейност на съда и създава затруднения при постигането на необходимата ефективност и качество при изпълнение на служебните задължения. При отсъствие на титуляра на длъжността „съдебен администратор“ се налагаше със заповед функциите му временно да бъдат възлагани на друг съдебен служител. Предвид съществено различния характер на двете длъжности – едната с ръководни и организационни функции, а другата свързана с пряко подпомагане на правораздавателната дейност на съда – не може да бъде постигната необходимата ефективна взаимозаменяемост.

Въпреки заместващият служител да получава необходимите указания и да се запознава с документацията, работните процеси и отговорностите, свързани със съответната длъжност, овладяването на всички специфики на работата изисква време, натрупване на практически опит и задълбочено познаване на дейността. С оглед обема и спецификата на работата, както и необходимостта от своевременно изпълнение на административните дейности, не е възможно в кратки срокове да бъде осигурено пълноценно и ефективно заместване. Всички изложени по-горе съображения наложиха да отправя предложение до Висшия съдебен съвет за възстановяване на щатната бройка за длъжността „административен секретар“ в Районен съд – Русе. Искането беше мотивирано с необходимостта от осигуряване на нормално административно функциониране на съда, по-ефективно разпределение на задълженията и създаване на условия за качествено и своевременно изпълнение на възложените дейности. Направеното предложение обаче не беше прието.

В работата си съдът системно се сблъсква с необходимостта от добре подготвени съдебни служители със средно образование, професионални умения и готовност за работа в динамична и натоварена среда. Първоинстанционният характер на Районен съд – Русе предполага висока натовареност и значителен поток от дела, което изисква наличието на служители, притежаващи базови правни познания, компетентности в областта на деловодните процеси и умения за работа със специализираните информационни системи, използвани в съдебната администрация.

През последните години сериозен проблем се явява намирането и задържането на съдебни служители с необходимите знания, мотивация и

практически умения, особено по отношение на длъжността „съдебен секретар“, предвид спецификата на работата и високата психическа натовареност. Кадровият дефицит се задълбочи и поради обстоятелството, че значителен брой служители прекратиха служебните си правоотношения вследствие придобиване право на пенсия, докато на пазара на труда липсват достатъчно подготвени кадри, запознати с особеностите и отговорностите на работата в органите на съдебната власт.

Практиката през последните години показва, че много от кандидатите, особено младите хора, нямат реална представа за характера, интензитета и отговорността на работата в съдебната система. Това води до повишено текучество на кадри и необходимост от регулярно обявяване на конкурсни процедури, като не са редки случаите, при които новоназначени служители напускат още в първите години от заемането на длъжността поради високата натовареност и затруднения при адаптацията и изпълнението на служебните задължения.

За периода 2022–2025 г. в Районен съд – Русе са проведени общо 7 конкурсни процедури за назначаване на 28 съдебни служители. На всеки новопостъпил служител беше определян наставник, който да осъществява първоначалното му обучение и да го подпомага през първите месеци от работата му. Считам, че съдействието и професионалната подкрепа от опитен колега имат съществено значение за по-бързата адаптация, усвояването на специфичните работни процеси и ефективното навлизане в служебните задължения.

Всички новоназначени служители участваха в дистанционни и присъствени обучения, организирани от Националния институт на правосъдието. При въвеждането на нови функционалности в използваните деловодни системи, включително Модула за централизирано разпределение и обработка на заповедни дела в ЕИСС и системата „Е-кодекс“, своевременно бяха организирани и проведени обучения за служителите, чиято дейност е пряко свързана с работата с тези информационни продукти.

От гледна точка на организационната устойчивост следва да се отчете, че съдът разполага с опитен кадрови състав и административен капацитет, които позволяват поддържането на високо качество в ежедневната работа и гарантират нормалното функциониране на съдебната администрация въпреки съществуващите кадрови затруднения.

В последните години в работата на Районен съд – Русе ясно се открояват следните тенденции и потребности:

✓ Недостатъчен брой кандидати с необходимата професионална подготовка за длъжности като съдебен деловодител и съдебен секретар.

✓ Повишени изисквания към административните служители, обусловени от развитието на електронното правосъдие, дигитализацията на регистрите и внедряването на нови информационни системи.

✓ Необходимост от устойчив приток на кадри, притежаващи базова професионална подготовка още при постъпването си в системата.

✓ Готовност на съда да осигури среда за практическо обучение чрез стажове, наблюдение на работни процеси и възможности за последващо професионално развитие.

След анализ на кадровите потребности и перспективите за развитие на професията беше предприета съвместна инициатива с Окръжен съд – Русе за разкриване на паралелка по професия „Съдебна администрация“ в средно училище на територията на града с прием за учебната 2026/2027 година.

Обучението по тази специалност ще допринесе за подготовката на квалифицирани кадри, необходими както за органите на съдебната власт, така и за други институции в системата, като същевременно ще създаде възможност за ранно професионално ориентиране и изграждане на практически умения у бъдещите съдебни служители.

2. Правораздавателна дейност

Сред основните достижения на Районен съд – Русе следва да бъде отчетено устойчивото повишаване на ефективността на гражданското правораздаване. През анализирания период се наблюдава трайно увеличение на броя на постъпилите граждански дела, като същевременно съдът успява да поддържа високо ниво на приключваемост и добра сročност. Особено положителен показател е високия процент на потвърдени съдебни актове по граждански дела, който достига 63,4% през 2025г., наред със значително намаляване на отменените, обезсилените и обявените за нищожни актове до 12,3%. Това е показател за подобряване качеството на съдебните актове, устойчивост на правораздавателната дейност и правилно приложение на закона.

Продължава да съществува проблемът със забавянето в работата на отделни съдии, което налага предприемането на последователни и целенасочени действия за преодоляването му. Нарушаването на разумния срок за разглеждане и решаване на делата се отразява пряко върху правата и законните интереси на страните, а същевременно формира и негативно

обществено отношение към работата на съда като институция, което рефлектира върху авторитета на всички съдии.

В тази насока, в рамките на правомощията на административния ръководител, следва да продължи осъществяването на постоянен мониторинг върху дейността на съдиите. Необходимо е регулярно да се събира и анализира актуална информация относно забавянията при постановяването на съдебните актове, като същата бъде съпоставяна с действителната натовареност и извършената работа от съответния магистрат. Съществено значение има и поддържането на активна комуникация със съдиите, при които са налице подобни затруднения, с оглед установяване на конкретните причини за забавянията – организационни, фактически или свързани с повишена натовареност. Въз основа на извършения анализ следва своевременно да бъдат предприемани адекватни организационни и административни мерки, насочени към подобряване на сročността и ефективността при разглеждането и приключването на делата.

В тази връзка и въз основа на извършения от Инспектората към ВСС анализ на констатираните случаи на нарушаване правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок, с който са дадени препоръки към административните ръководители на органите на съдебната власт да осъществяват постоянен контрол върху сročното приключване на делата и постановяването на съдебните актове, в Районен съд – Русе са предприети конкретни организационни мерки за наблюдение и превенция на подобни случаи.

В изпълнение на тези препоръки ежесечно се изготвят справки от съдебния статистик относно движението и сročността на делата, които се разглеждат и анализират от ръководството на съда с оглед установяване на евентуални забавяния и предприемане на необходимите организационни мерки. Освен това на всеки шест месеца се извършват проверки на делата и преписките с цел проследяване на тяхното приключване в разумни срокове на съответните инстанции.

При наличие на системни или съществени забавяния следва да бъдат предприемани действия в рамките на предоставените от Закона за съдебната власт правомощия, включително провеждане на разговори със съответните магистрати, даване на конкретни указания и при необходимост – реализиране на предвидените в закона дисциплинарни механизми.

Проблемна област остава и по-ниската устойчивост на съдебните актове по наказателни дела в сравнение с гражданските. Макар да се наблюдава намаляване на броя на обжалваните наказателни дела, делът на отменените и

изменени съдебни актове остава относително висок и значително над този при гражданските производства. Това налага по-задълбочен анализ на причините за отменяемостта и предприемане на мерки за уеднаквяване на практиката и повишаване качеството на наказателното правораздаване.

Друг сериозен проблем е трайното увеличаване на натовареността на гражданските съдии, което се осъществява при намаляващ брой реално работещи състави. Увеличеният обем работа създава риск от трайно свръхнатоварване, професионално изтощение и затруднения при поддържането на същото високо качество и срочност на правораздаването в дългосрочен план. Това налага необходимост от внимателно кадрово планиране и търсене на механизми за балансиране на натовареността.

С цел подобряване на администрирането, организацията на съдебната и правораздавателната дейност в Районен съд – Русе, по инициатива на административния ръководител и с активното участие на съдиите, регулярно се провеждат общи събрания на съдиите от съда.

В рамките на тези събрания са обсъждани въпроси, свързани със запознаване на съдиите с констатациите и препоръките, съдържащи се в актове от извършени проверки, както и с данните и изводите от годишните доклади за дейността на съда. Разглеждани са също въпроси, касаещи преразпределението на делата между съдебните състави, необходимостта от допълване и изменение на вътрешните правила, организационни мерки за оптимизиране работата на съда и други актуални проблеми, свързани с правораздавателната и административната дейност.

Провеждането на регулярни общи събрания създава условия за по-добра координация между съдиите, уеднаквяване на практиката по организационни въпроси, своевременно обсъждане на възникнали проблеми и вземане на решения, насочени към повишаване ефективността и качеството на съдебната дейност.

3. Административно обслужване и дигитализация

Сред значимите положителни тенденции в дейността на Районен съд – Русе следва да бъде отчетено и ускореното развитие на електронното правосъдие и дигитализацията на административната дейност. Наблюдава се съществено увеличение на постъпилите документи чрез електронна поща, Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), като особено впечатляващо е нарастването на документите, подадени чрез ЕПЕП. Това представлява ясен индикатор за успешното внедряване на електронните услуги, за повишеното доверие на

гражданите и институциите в дигиталните механизми и за адаптирането на съдебната администрация към съвременните изисквания за електронна комуникация.

Разширяването на електронния документооборот оказва съществено положително влияние върху цялостната дейност на съда. Електронното подаване и обмен на документи допринасят за ускоряване движението на делата, намаляване на административната натовареност, ограничаване на хартиения документооборот, улесняване достъпа до съдебни услуги и оптимизиране на административните процеси.

Динамичното увеличаване на постъпилите документи чрез електронните канали е показател за успешното развитие на процесите по дигитализация и модернизация на съдебната администрация. Данните сочат, че Районен съд – Русе последователно и успешно адаптира дейността си към съвременните изисквания за електронно правосъдие, ефективно административно обслужване и повишаване качеството на предоставяните услуги.

Положително развитие се наблюдава и в административното обслужване, включително при връчването на призовки и обработката на документи. Осъществена е и оптимизация в процеса на връчване на призовки. Отчита се постепенно намаляване на връчванията чрез призовкар и увеличаване на използването на кметства, куриерски услуги и други способности, което съответства на заложената цел за по-гъвкава и ефективна административна дейност.

Като част от комуникационната политика на Районен съд – Русе и с цел повишаване на обществената осведоменост и правната култура на гражданите, на интернет страницата на съда регулярно се поддържа и актуализира информация относно правата на гражданите, структурата и организацията на работа на съда, видовете дела, разглеждани от съда, вътрешните правила, образци на документи и друга полезна информация за потребителите на съдебни услуги.

Информацията на интернет страницата се обновява своевременно, като ежедневно се публикуват данни за насрочените съдебни заседания по граждански и наказателни дела, както и информация за постановените съдебни актове – присъди, решения и определения, при спазване изискванията за защита на личните данни и приложимите нормативни изисквания.

Периодично се актуализира и информацията, свързана с дейността на държавните съдебни изпълнители, включително обявленията за предстоящи публични продани и търгове, с което се осигурява по-лесен и своевременен достъп на гражданите и заинтересованите лица до необходимата информация.

Поддържането на актуална, достъпна и прозрачна електронна комуникация с обществото допринася за повишаване доверието в съдебната институция, улеснява достъпа до съдебни услуги и създава условия за по-ефективно административно обслужване на гражданите и институциите. Въпреки напредъка в дигитализацията, съдът продължава да обработва значителен обем на документи на хартиен носител, което води до висока административна натовареност и необходимост от допълнителен ресурс за дигитализация, архивиране и обработка. Това показва, че процесът на преход към пълноценно електронно правосъдие все още не завършен и изисква продължаващи организационни и технически усилия.

4. Материална база, техническа обезпеченост

За периода от встъпването ми като административен ръководител на Районен съд – Русе до настоящия момент в областта на информационно-техническото обезпечаване на съда бяха реализирани множество дейности, насочени към оптимизиране работата на магистратите и съдебните служители, повишаване качеството на административното обслужване и ефективността на съдопроизводството.

През отчетния период в осемте съдебни зали на съда беше обновено компютърното оборудване. За седем от залите беше закупено и монтирано съвременно звукозаписно оборудване, с което значително се подобри качеството на аудиозаписите от съдебните заседания и точността при изготвянето на съдебните протоколи. В пет съдебни зали бяха подменени амортизираните принтери с нови устройства.

В служба „Бюро съдимост“ беше внедрено ново компютърно оборудване и информационната система ЦАИС „Съдебен статус“, което допринесе за подобряване качеството и бързината на административното обслужване.

В периода бяха закупени и въведени в експлоатация 10 броя принтери и 4 броя мултифункционални устройства, с които бяха заменени технически и морално остарелите устройства. Осигурени бяха и 2 броя високоскоростни документни скенери за нуждите на регистратурата и служба „Призовки“, което подобри обработката и дигитализацията на постъпващите документи.

С цел обезпечаване на ефективността при обработката на документооборота бяха закупени и внедрени три копирни машини, едната от които с висока производителност, предназначена за нуждите на съдебното деловодство и регистратурата.

За служебните нужди на магистратите бяха предоставени и въведени в експлоатация 27 броя преносими компютри, доставени от ВСС през 2024 г., както и 5 броя компютърни конфигурации, също доставени от ВСС през същия период. Със средства от бюджета на съда беше закупена и нова сървърна конфигурация за подмяна на морално остарялата техника и гарантиране надеждността на информационната инфраструктура.

Съвместно с Окръжен съд – Русе бяха монтирани и въведени в експлоатация електронни информационни табла и съпътстващият ги софтуер за публикуване на обявления на държавни и частни съдебни изпълнители. Допълнително беше монтирано дигитално табло за обявяване на списъците с насрочените дела за всяка съдебна зала.

Със средства на Районен съд – Русе беше закупен и монтиран информационен КИОСК, чрез който се дигитализира процесът по подаване на документи в регистратурата на съда, служба „Бюро съдимост“ и „Съдебно-изпълнителна служба“.

Паралелно с реализираните нововъведения, на регулярна основа се извършваше профилактика и ремонт на компютърното и периферното оборудване със собствени сили и средства. Преминаването към използване на по-качествени консумативи за наличните принтери доведе до значително намаляване на аварийността на устройствата и до подобряване качеството на отпечатваните документи.

Следва да се отбележи и значителното увеличаване използването на видеоконферентни връзки при провеждане на съдебни заседания. Докато в началото на периода средно се е провеждала по една видеоконферентна връзка месечно, към настоящия момент броят им е нараснал до три и повече ежемесечно, което е показател за адаптирането на съда към съвременните технологични възможности и за повишаване ефективността на съдебния процес.

В служба „Съдебно деловодство“, Бюро „Съдимост“ и СИС при РС - Русе функционират общо 5 бр. ПОС терминални устройства, чрез които може да се извършват директни плащания по транзитната и набирателната сметка на съда. Това улеснява в голяма степен страните по делата, тъй като се пести време, както и банкови такси за обслужване.

Районен съд – Русе не разполага със собствена сграда, а се помещава в сградата на Окръжен съд - Русе. За нормалното протичане на работния процес, РС разполага с общо 39 помещения, предоставени за ползване от ОС, от които 27 разположени на първи етаж и 12 в част от източното крило на втория етаж от сградата на Съдебната палата.

Въпреки ограничения брой помещения, с които разполага Районен съд – Русе, беше обособено самостоятелно помещение, в което през 2023 г. бе открита „Адвокатска стая“. Същата е оборудвана и предназначена за ползване от адвокати и адвокатски сътрудници, назначени по трудов договор от адвокати и адвокатски дружества, упълномощени да представляват интересите на своите клиенти.

Помещението е адаптирано и за ползване от граждани със зрителни увреждания – страни по разглеждани от Районен съд – Русе дела, чрез специализирана софтуерна програма за синтез на реч, предназначена за лица с увредено зрение.

През годините на експлоатация, липсата на текуща поддръжка и ремонтни дейности са довели, в някои помещения, по вътрешните стени и тавани наличие на компрометирана шпакловка, мазилка и боя, а в общите части и до рушаща се подова настилка.

В периода 2022-2025г. Районен съд – Русе последователно развива активна комуникационна политика, насочена към повишаване на прозрачността, общественото доверие и правната култура на гражданите. Основен акцент е работата с ученици и студенти чрез образователни програми, дни на отворените врати, лекции, дискусии и практически инициативи. Съдът активно участва в кампании срещу домашното насилие, кибертормоза и младежката престъпност, развива партньорства с училища, Русенски университет и неправителствени организации и поддържа актуална офлайн информация за гражданите. Тази политика допринася за по-добра информираност на обществото и утвърждаване на положителния обществен образ на институцията.

Извършваните ежегодни проверки от Окръжен съд – Русе, както и планови такива от Инспектората на ВСС, също констатираха много добра организация на правораздавателната дейност в съда.

- През 2022 г., съгласно Заповед № ПЛД-22-10/10.05.2022 г. на главния инспектор на ИВСС, е извършена планова проверка по документи на Районен съд – Русе, в качеството му на администратор на лични данни по смисъла на ЗЗЛД и Регламент (ЕС) 2016/679.

Заключението на проверяващите е, че Районен съд – Русе спазва принципа на отчетност, установен в чл. 5, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 и чл. 45, ал. 4 ЗЗЛД. В контекста на осъществяваната правораздавателна дейност съдът е идентифицирал естеството, обхвата и целите, за които обработва

лични данни, като е изготвил и необходимите документи относно предприетите мерки за защита правата на субектите на данни.

От представената документация е установено, че администраторът е предприел активни действия за въвеждане на адекватни мерки за защита на личните данни, обработвани под негов контрол, така че обработването да се осъществява законосъобразно, добросъвестно и прозрачно, в минимален обем и единствено за постигане на ясно определени цели. Същевременно е осигурено данните да се съхраняват точни и само за срока, необходим за постигане на тези цели, като обработването е обезпечено с подходящо ниво на сигурност и защита.

В съда е утвърдена самостоятелна политика за прозрачност при обработването на лични данни, публикувана на интернет страницата на съда. Приети са и Вътрешни правила относно механизма на обработване на лични данни и защитата им от незаконни форми на обработване, с които са въведени технически и организационни мерки за защита на данните. Същите обхващат аспектите на физическата, персоналната, документалната и криптографската защита, както и защитата на автоматизираните информационни системи и мрежи.

Районен съд – Русе, в качеството си на администратор на лични данни, е предприел и действия за сътрудничество с надзорните органи в областта на защитата на личните данни. В съда е утвърдена Процедура по докладване и управление на инциденти, която е част от Вътрешните правила относно механизма на обработване на лични данни и защитата им от незаконни форми на обработване.

В изпълнение на дадените препоръки е извършен анализ на риска и е допълнено съдържанието на регистъра на дейностите по чл. 30 от Регламент (ЕС) 2016/679, респективно по чл. 62, ал. 1 ЗЗЛД, по отношение на категориите получатели, пред които са или ще бъдат разкрити личните данни, обработвани в контекста на правораздавателната дейност на съда.

- През 2024 г. въз основа и в съответствие с одобрения с решение по протокол № 12/19.03.2024г. на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет годишен план за дейността на дирекция „Вътрешен одит” се извърши одитен ангажимент за даване на увереност ОА/У - 2403 в Районен съд - Русе за периода от 01.01.2023 г. до момента на извършването му.

Одитният ангажимент обхващаше следните основни процеси: бюджетен процес – планиране, администриране и отчитане на бюджетния ресурс; управление на човешките ресурси; законосъобразност при набирането,

разходването и отчитането на средствата по набирателната сметка, както и дейности, осъществявани от специализираната администрация, а именно:

- ✓ издаване на изпълнителни листове в полза на съдебната власт за присъдени държавни такси, процесуални глоби и съдебни разноски по дела и изпращането им до ЧСИ, ДСИ и НАП;

- ✓ водене на регистър за издадените изпълнителни листове в полза на съдебната власт;

- ✓ изготвяне на документи за изплащане на определените възнаграждения на вещи лица, преводачи, съдебни заседатели, особени представители и свидетели.

Въз основа на резултатите от извършените проверки одиторският екип е формирал мнение, че бюджетният ресурс в Районен съд – Русе се планира и администрира в съответствие с нормативните изисквания. Приходите от дейността на съда се администрират законосъобразно, а всички разходи и плащания по бюджетната и набирателната сметка се извършват съобразно действащата нормативна уредба.

Утвърдените параметри по бюджета на съда са спазени, като е постигнато добро финансово управление и законосъобразно разходване на бюджетните средства. Въведените от ръководството контролни процедури осигуряват разумна увереност, че дейността на съда се осъществява в съответствие със законодателството, вътрешните актове и сключените договори.

Отчитането на бюджетния ресурс е организирано и се извършва съгласно нормативните изисквания. Въведените контролни механизми осигуряват в достатъчна степен законосъобразност на процесите, свързани с управлението и опазването на активите.

Политиките и процедурите по отношение на човешките ресурси съответстват на действащите нормативни и вътрешни актове.

Процесите, извършвани в специализираната администрация и обхванати от одитния ангажимент, също са установени като съответстващи на нормативните изисквания и вътрешните правила.

Вътрешният контрол по отношение на одитираните процеси е организиран и функционира в съответствие с нормативните изисквания, като прилаганите контролни дейности осигуряват законосъобразното осъществяване на процесите и ограничават проявлението на рисковете.

Констатираните при проверката пропуски са оценени като нискорискови и не оказват съществено влияние върху дейността на съда. Още в хода на одитния ангажимент ръководството на съда е предприело необходимите действия за тяхното отстраняване.

• През отчетния период беше извършена комплексна планова проверка на Районен съд - Русе по наказателни дела, извършена по Заповед № 1111 25-22/08.05.2025 г. на Главния инспектор на ИВСС.

На база направените констатации от извършената проверка, ИВСС изрази мнение, че:

✓ организацията и осъществяването на правораздавателната дейност в РС-Русе е на много добро ниво, което позволява да се получават своевременно данни за дейността на съда по определени направления и относно количеството, качеството и сроковете на свършената работа от всеки съдия;

✓ съдиите са разглеждали наказателни дела, по всички видове производства от подсъдните им. Разпределението им и натовареността е равномерна през проверявания период;

✓ в техническо отношение РС-Русе е добре оборудван и с добро програмно обезпечение, което подпомага по-ефективната работа на магистратите и служителите му;

✓ съдиите стриктно спазват процесуалните срокове за разглеждането, решаването и изготвянето на съдебните актове.

✓ делата се образуват, разпределят, насрочват, отлагат и приключват съгласно изискванията на закона;

✓ съдебните книги се водят според изискванията на ПАС. Слагат се жълти етикети на делата, чието разглеждане е свързано с кратки процесуални срокове, съгласно чл. 82, т. 5 от ПАС. Също така през проверявания период (01.01.2023 г. до 31.12.2024 г.) стриктно се е спазвала разпоредбата на чл. 80 от ПАС при образуването на наказателните дела в съда;

✓ от проверените дела не се установи противоречива съдебна практика. Отлагането на делата и насрочването им за следващите съдебни заседания е съобразено със сроковете, предвидени в чл. 271, ал. 10 НПК.

Проверяващите отчетоха като добра практика получаването, съхраняването и предаването на веществени доказателства, които се извършват съгласно Глава 12 от НПК и Глава 19 от ПАС.

Съпоставката между поставените в програмата за управление цели и отчетените резултати показва, че значителна част от предвидените мерки и приоритети са реализирани успешно или се намират в напреднал етап на изпълнение. Най-съществени резултати са постигнати в следните основни направления:

✓ срочност и ефективност на правораздавателната дейност;

✓ подобряване качеството на съдебните актове по граждански дела;

- ✓ развитие на електронното правосъдие;
- ✓ дигитализация на административната дейност и подобряване на административното обслужване;
- ✓ поддържане на добра организационна ефективност при висока степен на натовареност.

При първоначалното ми кандидатстване на административен ръководител на Районен съд – Русе през 2021г. съм посочила основните проблеми, които към този момент според вижданията ми са стояли пред съда. Отговорно мога да заявя, че през целия ми първи мандат и до настоящия момент, посочените от мен в концепцията начини за решаване на съществуващите проблеми са следвани постоянно, като освен това са решавани и други проблеми, които са възникнали или са били установявани междуременно, в резултат най-вече на по-задълбоченото проучване на процесите.

Същевременно следва да се отчете, че част от поставените задачи имат постоянен и дългосрочен характер. Това се отнася най-вече до необходимостта от балансиране на натовареността между съдиите, кадровото обезпечаване на съдебната администрация, намаляване на отменяемостта на съдебните актове по наказателни дела и завършване на процесите по дигитализация и електронен обмен на информация.

Постигнатите резултати показват, че Районен съд – Русе не само е изпълнил значителна част от заложените цели, но и последователно продължава да работи за тяхното надграждане, адаптиране към новите предизвикателства и устойчиво развитие на съдебната и административната дейност.

IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

Анализът на поставените цели и мерки в програмата за управление на Районен съд – Русе, съпоставени с отчетените резултати в доклада за периода 2022-2025 г., показва, че значителна част от набелязаните задачи са реализирани изцяло или частично, като по повечето то тях продължава да се работи и към настоящия момент.

Основната ми цел като административен ръководител през следващия мандат ще бъде утвърждаването на облика на Районен съд – Русе като институция, която присъства в обществото с авторитет, професионализъм, спокойствие и откритост и която се ползва с доверието на гражданите.

Усилията ми ще бъдат насочени към осигуряване на своевременно и качествено правораздаване, ефективно управление на съда чрез административна подкрепа, която реално подпомага магистратите, съдебните служители и потребителите на съдебни услуги, както и към последователно развитие на дигиталната среда и интегриране на новите информационни технологии в правораздавателната дейност.

Приоритетно целите ми ще бъдат ориентирани към това Районен съд – Русе да продължи да се развива като модерен, предвидим и обществено разпознаваем първоинстанционен съд, който осигурява своевременно, качествено и достъпно правосъдие, без да прави компромис с независимостта на съдията и с достойнството на съдебната служба.

Постигането на тези цели предполага както последователност и управленска дисциплина – спазване на вътрешните правила, гарантиране на принципа за случайно разпределение на делата, спазване на процесуалните срокове и осъществяване на постоянен мониторинг върху основни показатели, свързани с дейността на съда, така и прилагане на човешки и мотивиращ подход в управлението. Убедена съм, че устойчивите резултати се постигат чрез доверие, професионална подкрепа, възможности за обучение и признание за положителен труд, а не чрез административен натиск.

В тази връзка усилията ми ще бъдат насочени към поддържане на високо качество на правораздавателната дейност, създаване на условия за ефективна работа на магистратите и съдебните служители, надграждане на процесите по дигитализация и електронно правосъдие, както и към утвърждаване на Районен съд – Русе като институция, която работи открито, прозрачно и в интерес на обществото.

Категорично считам, че всички постигнати до момента резултати следва не само да бъдат съхранени, но и последователно надградени в съответствие с обществените очаквания, развитието на съдебната система и съвременните изисквания към правораздаването и административното обслужване.

1. Кадрова обезпеченост:

Един от основните приоритети в дейността на административното ръководство следва да остане осигуряването на стабилна кадрова обезпеченост със съдии, съобразена с действителната натовареност и спецификата на правораздавателната дейност в Районен съд – Русе.

В тази насока ще продължат усилията за своевременно предприемане на действия при продължителни отсъствия или трайна свръхнатовареност на отделни съдебни състави. Ще бъде поддържана активна комуникация с

Висшия съдебен съвет и с апелативното ръководство при необходимост от командироване на съдии или предприемане на други организационни мерки за обезпечаване нормалното функциониране на съда.

Намирам, че към настоящия момент съдийският щат в Районен съд – Русе не е оптимален, за да гарантира в максимална степен бързо, качествено и ефективно правораздаване и по този начин да отговори в пълен обем на обществените очаквания и на конституционно установените функции на съда – защита на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица.

За постигането на тази цел е необходимо да бъдат създадени обективни предпоставки всеки съдия да разполага с необходимото и достатъчно време за подготовка, разглеждане и решаване на възложените му дела, както и за повишаване на професионалната си квалификация – както чрез самостоятелна подготовка, така и чрез участие в обучения, семинари и други форми за професионално развитие, без това да нарушава нормалния работен процес и без да се отразява негативно върху здравето и личния живот на магистратите.

В този контекст следва да се отчете, че всяка допълнителна ангажираност извън пряката правораздавателна дейност – включително участие в помощни, атестационни, етични и други комисии, изпълнение на административни функции при отсъствие на ръководството на съда, работа със стажант-юристи, обучение и подпомагане на новоназначени съдебни служители и други организационни дейности – допълнително затруднява ефективното осъществяване на съдийската работа.

От особено значение за подпомагане и улесняване на текущата работа на съдиите в Районен съд – Русе е разкриването на щатна бройка за съдебен помощник, като данните за натовареността на съда могат да обосноват наличието на предпоставките по чл. 244 от Закона за съдебната власт. Участието на съдебен помощник в дейността на съда, съобразно предоставените му правомощия по чл. 12 от Правилника за администрацията в съдилищата, би оказало пряко положително влияние върху ефективността, качеството и срочността на правораздавателната дейност. Това би се оказало добро и балансирано решение, тъй като с оглед актуалните тенденции в постъпленията на делата е налице необходимост от увеличаване броя на съдиите, разглеждащи граждански дела, без това да се осъществява за сметка на съдиите, разглеждащи наказателни дела.

Запазването на необходимата кадрова обезпеченост и в двата основни правораздавателни сектора е от съществено значение за гарантиране на

срочността, качеството и ефективността на съдебната дейност, както и за поддържане на равномерна натовареност между магистратите.

Считам, че устойчивата кадрова обеспеченост, професионалната подкрепа и добрата организация на работа са ключови предпоставки за запазване на високото качество на правораздаването и за поддържане авторитета на Районен съд – Русе като ефективна и обществено отговорна институция.

Липсата на достатъчно административни щатове води до значително повишаване натовареността на служителите на ръководни длъжности в администрацията, както и на служителите от специализираната администрация при изпълнение на техните служебни задължения, свързани както с подпомагане на основната правораздавателна дейност на съда, така и с обезпечаване дейността на административното ръководство.

Натрупването на множество административни, организационни и кадрови функции в ограничен брой служители създава затруднения при ефективното изпълнение на възложените задачи и води до риск от допълнително увеличаване на административната натовареност.

В тази връзка отпускането на щатна бройка за длъжността „административен секретар“ и/или разкриването на щат за специалист „човешки ресурси“ би представлявало реална възможност за оптимизиране работата на съдебната администрация, по-ефективно разпределение на функциите и създаване на условия за по-добра организация на административната дейност в Районен съд – Русе.

Подобна мярка би допринесла както за намаляване натовареността на ръководните служители, така и за повишаване ефективността при управлението на човешките ресурси, организацията на работните процеси и административното обслужване. Това би могло да бъде реализирано както чрез отпускане на допълнителна щатна бройка, така и чрез трансформиране на съществуваща щатна бройка в рамките на утвърдения щат на съда.

2. Правораздавателна дейност

Основна цел в дейността на Районен съд – Русе остава запазването и надграждането на високото качество, срочността и устойчивостта на съдебните актове, особено в условията на нарастваща натовареност на съдиите и динамика в правораздавателната дейност.

Приоритетно следва да продължат усилията за подобряване на показателя за законосъобразност на постановените съдебни актове и в двете отделения на

съда, с цел ограничаване в максимална степен на изменените и особено на отменените съдебни актове.

В тази насока ще продължат:

- практиката за периодичен анализ на отменените и изменени съдебни актове;
- провеждането на вътрешни работни срещи за обсъждане и уеднаквяване на съдебната практика;
- насърчаването участието на съдиите в обучения, семинари и други форми за професионално развитие, организирани от Националния институт на правосъдието и други професионални организации;
- подобряването на обмена на практика между отделенията на съда и съдилищата от съдебния район на Окръжен съд – Русе;
- повишаване качеството и пълнотата на мотивите към съдебните актове, особено по наказателните дела, с оглед ограничаване на отменяемостта.

Ще продължи и утвърдената практика за провеждане на срещи по отделения, на които да се обсъждат общи процесуални и материалноправни въпроси, без да се засяга вътрешното убеждение и независимостта на съдията при постановяване на съдебните актове. Практиката новопостъпили тълкувателни решения, както и материали от проведени обучения, да бъдат публикувани в общодостъпната вътрешна информационна среда за всички магистрати, също следва да бъде запазена и развивана.

Предвид нарастващата натовареност на гражданските съдии и ограничената кадрова обезпеченост ще бъдат предприемани организационни мерки за по-ефективно разпределение на работата и оптимизиране на правораздавателния процес. Особено внимание ще бъде отделяно на равномерното разпределение на делата между съдиите при стриктно спазване принципа на случайния подбор и отчитане спецификата и сложността на отделните категории дела.

В тази връзка ще продължи осъществяването на регулярни анализи на натовареността, срочността и качеството на правораздавателната дейност с цел своевременно установяване на затруднения и предприемане на адекватни управленски решения, включително:

- инициране на предложения за кадрово укрепване при наличие на обективна необходимост;
- подобряване организацията на съдебните заседания и движението на делата;
- оптимизиране на графици за съдебни заседания;
- подобряване контрола върху движението на делата;

- постоянен мониторинг на просрочените дела и причините за забавяне;
- своевременно предприемане на организационни мерки при натрупване на забавяния.

С оглед увеличаващия се брой постъпващи дела, важна цел остава съхраняването на добрите показатели по срочност и приключване на делата. Следва и занапред да се извършват периодични проверки на делата, чието производство продължава повече от една година след образуването им, както и анализ на причините за забавянето с оглед тяхното преодоляване. Резултатите от тези проверки следва да бъдат обсъждани със съдиите-докладчици, като при необходимост се предприемат конкретни мерки за ускоряване приключването на производствата.

Тези действия са насочени и към предотвратяване приложението на чл. 26 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, създаден във връзка с чл. 6 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, гарантиращ правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

Воденият регистър за отводите на съдиите следва да бъде запазен, тъй като има дисциплиниращ и организационен ефект, включително предвид липсата на законова възможност административният ръководител да въздейства върху преценката на съдията относно наличието на основания за отвод. Данните от регистъра биха могли да бъдат използвани и в процедурите по атестиране, както и от Комисията по професионална етика при изготвяне на становища.

За оптимизиране на правораздавателната дейност по определени категории производства от съществено значение остава добрата междуинституционална комуникация и създаването на ефективна организация на взаимодействие с външни институции. В тази насока следва да бъдат полагани съвместни усилия за подобряване на комуникацията и координацията с органите и институциите, имащи отношение към съдебния процес, с цел осигуряване на безпрепятствено провеждане на съдебните производства, своевременно изпълнение на съдебните актове и бърза реакция при възникване на ситуации, които биха могли да доведат до забавяне на производствата.

Особено внимание следва да продължи да се отделя и на дейността на Центъра за спогодби и медиация. Следва да бъдат полагани всички възможни усилия за развитие на медиацията като ефективен способ за доброволно уреждане на спорове, като положителен пример в тази насока е активното

насочване към медиация и използването ѝ от страна на съдии от Районен съд – Русе.

Следва да продължи утвърдената практика за регулярно провеждане на общи събрания на съдиите в Районен съд – Русе. В случаите, когато обсъжданите въпроси засягат единствено дейността на наказателното или гражданското отделение, същите следва да бъдат разглеждани от съдиите от съответното отделение. Практиката показва, че този подход създава условия за по-голяма конструктивност при обсъжданията, повишава ефективността на работните срещи и допринася за по-полезен и практически насочен обмен на становища и добри практики.

В интерес на качествено правораздаване и с цел ограничаване на противоречивата съдебна практика е необходимо поне веднъж годишно да се провеждат съвместни работни срещи между съдиите от Районен съд – Русе и Административен съд – Русе, доколкото по все по-голям брой производства Административният съд се явява инстанция по контрол на съдебни актове, постановени от районния съд. Подобни срещи биха създали възможност за обсъждане на въпроси, свързани с приложението на закона, процесуалната практика и установени затруднения в работата.

Полезно и необходимо е също така провеждането на работни съвещания между ръководствата на Районен съд – Русе и Окръжен съд – Русе, както и съвместни срещи със съдиите от двете съдилища, на които да бъдат обсъждани резултатите от извършените проверки, причините за допуснати пропуски в работата и възможните мерки за тяхното преодоляване и недопускане занапред.

Особено внимание следва да бъде отделяно и на дейността на съдебните заседатели, чиято роля продължава да има важно значение в наказателния процес. Необходимо е поне веднъж годишно да бъдат организирани обучения на съдебните заседатели, провеждани от съдии от наказателното отделение, с цел повишаване на правната им култура, познанията относно съдебния процес и по-активното и отговорно участие в правораздавателната дейност.

3. Административно обслужване

Основна цел в дейността на Районен съд – Русе следва да остане осигуряването на по-бързо, достъпно, качествено и съвременно административно обслужване на гражданите, институциите и всички потребители на съдебни услуги.

В тази насока ще продължат усилията за:

- оптимизиране организацията на работа в регистратурата и съдебните деловодства;

- разширяване използването на електронна комуникация и дистанционно административно обслужване;

- намаляване времето за обработка, регистриране и дигитализация на постъпващите документи;

- усъвършенстване на системите за призоваване и връчване;

- подобряване координацията между отделните административни звена;

- повишаване квалификацията на съдебните служители в областта на административното обслужване, работата с електронни системи и комуникацията с граждани.

Следва активно и последователно да продължи процесът по повишаване квалификацията на съдебната администрация чрез участие в обучения, семинари и практически форми за повишаване на професионалната подготовка. Наред с това следва да се полагат усилия за осигуряване на качествен подбор при назначаването на съдебни служители и за създаване на ефективна система за първоначално обучение и адаптация на новоназначените служители.

Необходимо е също така да се търсят възможности за оптимизиране и облекчаване на част от административните дейности чрез по-широко използване на електронни услуги, автоматизация на отделни процеси и подобряване организацията на работа, доколкото времевият ресурс на съдебните служители и възможността им да подпомагат дейността на съдиите не са неограничени.

Подобряването на административното обслужване следва да остане постоянен процес, насочен към повишаване качеството на предоставяните услуги, улесняване достъпа на гражданите до съдебната система и създаване на по-ефективна и модерна административна среда.

Съществена стратегическа цел в дейността на Районен съд – Русе остава ускоряването на процесите по дигитализация и разширяване използването на електронни услуги в съответствие с националните политики и тенденциите в развитието на електронното правосъдие.

В тази насока ще продължат усилията за:

- насърчаване използването на Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) от граждани, адвокати, институции и други потребители на съдебни услуги;

- разширяване възможностите за електронно подаване, обмен и връчване на документи;

- постепенно ограничаване на хартиения документооборот чрез преминаване към електронни преписки и електронен обмен на информация;
- подобряване на техническата обезпеченост, информационната свързаност и сигурността на информационните системи;
- повишаване квалификацията на съдебните служители за работа с електронни системи, дигитални процеси и нови функционалности в използваните информационни продукти;
- популяризиране на електронните услуги чрез информационни кампании, указания и разяснения за потребителите.

Развитието на електронното правосъдие следва да продължи като устойчив и последователен процес, насочен към подобряване достъпа до съдебни услуги, повишаване ефективността на административната и правораздавателната дейност, намаляване на административната тежест и създаване на по-модерна, прозрачна и достъпна съдебна среда.

Особено значение в тази насока има както техническото обезпечаване на съда, така и изграждането на необходимите практически умения и дигитална компетентност сред магистратите и съдебните служители, което е предпоставка за пълноценното и ефективно функциониране на електронното правосъдие.

Поддържането и повишаването на общественото доверие в съдебната институция следва да остане сред основните приоритети в дейността на Районен съд – Русе. Доверието в съда се изгражда чрез последователност, професионализъм, прозрачност, своевременно правораздаване и достъпна комуникация с обществото.

В тази насока ще продължат усилията за:

- осигуряване на прозрачност и публичност в работата на съда при спазване изискванията на закона и защитата на личните данни;
- поддържане на актуална, достъпна и полезна информация на интернет страницата на съда;
- разширяване на електронния достъп до информация и административни услуги;
- подобряване комуникацията с граждани, адвокати, институции и представители на медиите;
- участие в инициативи, насочени към повишаване правната култура и обществената информираност относно дейността на съда и съдебната система.

Следва да продължи активното публикуване на информация относно насрочените съдебни заседания, постановените съдебни актове, дейността на службите към съда и предоставяните електронни услуги, като по този начин се

гарантира по-добра информираност и улеснен достъп на гражданите до съдебната система.

Особено значение има и участието на съда в образователни и обществени инициативи, включително срещи с ученици, студенти и граждани, дни на отворените врати, информационни кампании и други форми на обществен диалог, които допринасят за изграждането на по-добро разбиране за ролята на съда и за утвърждаване авторитета на съдебната власт.

Поддържането на открита, професионална и предвидима институционална среда е съществена предпоставка за укрепване доверието на обществото в Районен съд – Русе и в съдебната система като цяло.

3. Техническа обезпеченост и сграден фонд

Възникналите технически неизправности в компютърното и периферното оборудване следва и занапред да бъдат отстранявани своевременно и в оперативен порядък чрез преразпределение на наличните ресурси, ремонт или подмяна на дефектиралата техника, с оглед гарантиране непрекъсваемостта на работния процес.

По отношение развитието на информационно-комуникационната инфраструктура е необходимо да продължи процесът по нейното модернизиране и техническо обезпечаване. В тази връзка е планирана поетапна подмяна на мрежовото оборудване – рутери и суичове, с нови и високопроизводителни устройства, както и закупуването и внедряването на хардуерна защитна стена (firewall) с цел повишаване нивото на информационна сигурност и ограничаване риска от неоторизиран достъп до локалната мрежа и информационните масиви на съда.

Разглеждат се и възможностите за поетапно осъвременяване на компютърните работни станции на магистратите и съдебните служители, съобразно техническите изисквания на използваните информационни системи и необходимостта от осигуряване на по-ефективна и надеждна работна среда.

Предвижда се и изграждането на дигитализирана система за оповестяване на текущите дела пред всяка съдебна зала, като за реализацията на проекта вече е закупена основната част от необходимото оборудване – екрани и микроконтролери.

Подобряването на материално-техническата база и условията на труд следва да остане сред основните приоритети в дейността на съда. Осигуряването на съвременно оборудване, обновяване на работните помещения и създаването на по-добра работна среда ще допринесат както за повишаване качеството на административното обслужване на гражданите,

адвокатите и институциите, така и за гарантиране на здравословни, безопасни и мотивиращи условия за работа и професионално развитие на магистратите и съдебните служители.

Медийната политика на Районен съд – Русе следва да бъде насочена към утвърждаването на образа на съда като независима, безпристрастна и професионална институция, както и към повишаване на правната култура на обществото. Изграждането на публичния образ на съда трябва да представлява последователна и целенасочена институционална политика, чрез която съдът да разяснява своята роля, да подпомага повишаването на правната култура, да оказва съдействие на уязвимите групи и да демонстрира, че осъществява дейността си открито, отговорно и прозрачно.

Ето защо възнамерявам да продължа активното участие на Районен съд – Русе в Образователната програма на ВСС, организирането на „Седмица на отворените врати“, както и инициативите, свързани с теми като безопасността на движението по пътищата, превенцията на домашното насилие, превенцията на употребата на наркотични вещества и отбелязването на Европейския ден на гражданското правосъдие. Тези инициативи вече са се утвърдили като част от устойчивия обществен профил на институцията.

Необходимо е също така да бъде задълбочено партньорството с неправителствените организации и медиите с оглед по-широкото отваряне на съда към гражданите и повишаване на прозрачността, ефективността и общественото доверие в дейността му. В този смисъл следва да бъдат положени максимални усилия за преодоляване на един от най-сериозните проблеми пред съдебната система към настоящия момент – изключително ниското обществено доверие в нея.

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет,

Без да претендирам за изчерпателност по всички поставени теми, считам, че изложените анализи, изводи и предложения очертават реалистична и устойчива основа за развитието на Районен съд – Русе като модерна, ефективна и обществено отговорна институция.

Убедена съм, че съдът разполага с необходимия професионален капацитет, стабилни институционални традиции и подготвени магистрати и съдебни служители, които могат да гарантират качествено, достъпно и своевременно правораздаване в съответствие с принципите на независимост, прозрачност и върховенство на закона.

Съзнавам отговорността и професионалните предизвикателства, пред които е изправен един административен ръководител на Районен съд – Русе,

особено в условията на понижено обществено доверие към съдебната система през последните години. Именно поради това считам, че днес са необходими последователност, професионализъм, откритост и способност за надграждане на вече утвърдените добри практики.

Вярвам, че чрез приемственост, ефективна организация на работа и активен диалог както в рамките на институцията, така и с обществото, Районен съд – Русе може да продължи да се утвърждава като съд, който отговаря на високите стандарти на съвременното европейско правосъдие и оправдава общественото очакване за справедливост, почтеност и предвидимост.

Като административен ръководител ще изпълнявам задълженията си с чувство за отговорност и професионализъм, с уважение към закона, институцията и хората, които работят в нея. Ще продължа да работя за утвърждаването на Районен съд – Русе като независима, модерна и ефективна съдебна институция, която защитава правата на гражданите и допринася за укрепването на доверието в съдебната власт и върховенството на закона.

гр. Русе

С уважение,

ЕЛЕНА БАЛДЖИЕВА